

Instrukcja Wydawnicza

MATERIAŁY ORYGINALNE OD AUTORA:

- **format pliku tekstowego:** RTF lub ewentualnie PDF.
- **ilustracje najchętniej w wersji elektronicznej** – UWAGA: publikujemy ilustracje czarno białe; **podpisy do ilustracji:** w osobnym pliku w folderze z plikami graficznymi / po artykule na końcu pliku. Ilustracje zawsze reprodukuje w zwartym bloku po artykule. Odesłania do ilustracji w tekście powinny być ujęte w nawias okrągły; **podpisy pod ilustracjami** – zakończone kropką, imiona skracane do inicjałów.
- **odesłania:** prosimy o podawanie **pełnych zapisów bibliograficznych w przypisach**. Wszystkie odniesienia do opracowań i źródeł mają być w przypisach dolnych (nie stosujemy spisów literatury na końcu artykułu ani skrótowych odnośników w nawiasach w tekście).

TRANSLITERACJA / TRANSKRYPCJA

- w tekście **niemieckim** – **stare albo nowe zasady pisowni**, według uznania autora, ale **konsekwentnie w danym artykule**
- **materiały dodatkowe** – mapy, wykresy, tabele – także muszą mieć podpisy w języku artykułu
- **transkrypcja / transliteracja** – najlepiej ujednolicony, standardowy zapis zgodny z międzynarodowymi zasadami transkrypcji i transliteracji. Zalecamy transliterację zgodną z systemem ISO:

http://en.wikipedia.org/wiki/List_of_ISO_transliterations

Prosimy **zwracać uwagę na diakrytyki** w czeskim, słowackim, francuskim, węgierskim, litewskim.

TEKST ARTYKUŁU

1. Jeśli w tekście występują **liczebniki porządkowe** w zapisie cyfrowym, wówczas - w języku angielskim i francuskim końcówkę fleksyjną zapisujemy w górnym indeksie (**np. 10th, XVe, 6^e**), w języku niem. po cyfrze dajemy kropkę (uwaga: w języku niemieckim wiek zapisujemy liczbą arabską)
liczebniki można zapisywać cyfrą (także kwoty, miary), wyjątek - **tysiące i miliony zapisywać jednak słowem** (np. 3 tysiące, 3 miliony, a nie: 3 000 3 000 000 2. **lata 30 XV wieku** – 1430s, 1430er, słownie gdy nie ma dopełnienia co do stulecia 3. **pierwsza połowa XI wieku** – „pierwsza połowa” i „wieku” – piszemy słownie (np. erste Hälfte des 11 Jahrhunderts)
4. **15-letni, 30. rocznica, XV-wieczny, 4-stronicowy, 600-lecie** – można pisać całym słowem lub cyfrą (liczbą) z dywizem (kreską krótką) i końcówką fleksyjną.
5. **cytaty** zapisujemy w cudzysłowie, bez kursywy (nawet gdy cytat jest w innym języku niż język artykułu); wtrącenia pochodzące od cytującego autora umieszcza się w nawiasie kwadratowym; opuszczenia w cytatach sygnalizuje się trzema kropkami w nawiasach kwadratowych; przy cytowaniu poezji należy zachować układ graficzny oryginału; jeżeli w cytowanym tekście występują elementy wyróżniane w całym dziele (np. tytuły publikacji), należy je wyróżnić w sposób przyjęty dla QMAN): tytuły - kursywą; "podkreślenia" - jasne, rozstrzelone.

6. **Quotation marks** within the quotation marks – „The book on the ‘experiences’ of Doctor Lloyd”. In Italian and French quotation marks down- and upwards „**Italiano, Française**”; in English only upwards “**English**”, in German down- and upwards, but different than Italian and French „**German**“.
7. **nazwy geograficzne i inne własne** podaje się w języku artykułu tylko jeśli funkcjonują "zwyczajowo" w tłumaczeniu na ten język [w wyjątkowych przypadkach, jeśli wywód autora tego wymaga, nazwę taką tłumaczymy, ale gdy taka nazwa występuje po raz pierwszy, powinny być podane obie formy (tj. w nawiasie oryginalna antykwą) wyjątek – przydomki – zawsze tłumaczone (przy zachowaniu podania obu form przy pierwszym przywołaniu). Nie tłumaczymy imion autorów współczesnych, a więc raczej Henry of Głogów a nie Henryk of Głogów, ale: Głogów a nie Glogow!
8. **tytuły** podaje się w tłumaczeniu na język artykułu i zapisuje kursywą (forma oryginalna tytułu - w przypisie); w uzasadnionych dla wywodu przypadkach, gdy nie ma adnotacji w przypisie - dodatkowo wersja oryginalna podawana jest obok w nawiasie.
9. **nazwy miesięcy** zapisujemy słowem, nawet w datach (chyba że jest ich bardzo dużo, to według uznania, konsekwentnie w danym artykule)
10. **obcy alfabet**: np. cyrylica i transliteracja/transkrypcja – zasady tak jak w przypisach; w tekście raczej transkrypcja, chyba, że chodzi o tytuł czy nazwisko. Nie transliterujemy tekstów, np. inskrypcji, wtedy musi zostać jak w oryginale, tj. np. cyrylicą, w alfabecie greckim itp.
11. **wtrącenia obce** (ale funkcjonujące w słownikach: np. *status quo, a priori, et cetera* kursywą, jak wszystkie inne obce zwroty
12. **imiona badaczy** przywołanych w artykule powinny być rozwinięte przy każdym przywołaniu w tekście głównym (alternatywą może być samo nazwisko).
13. **skrót**y: w zdaniach (na przykład i.e; etc., i.a., e.g., bzw., d.h.) należy rozwinąć w zdaniach, bądź czymś zastąpić np. dwukropkiem lub myślnikiem - konsekwentnie w danym artykule; w nawiasach: zachować skróty
14. słowo **święty** rozwijamy, godności **kościelne i tytuły naukowe** rozwijamy 15. **myślnik** – półpauza (np. –); **zakresy** (np. s. 4-5; maj-czerwiec; 2004-2005) stosować dywiz, czy kreskę krótką (-); **cudzysłowy** wewnętrzne – pojedyncze, zewnętrzne dla angielskiego i francuskiego – podwójny górny, dla języka niemieckiego – dolny i górny podwójny (niemiecki :-)
16. **nazwy miast identyfikujące autora** artykułu powinny być w wersji oryginalnej 17. **In memoriam** – autor wspomnienia pod tekstem
18. **Varia** – autor pod tekstem

PRZYPISY

1. **tekst przypisu** powinien rozpoczynać się dużą literą; zawsze na końcu przypisu kropka 2. przy **odsyłaniu** do książki czy artykułu podaje się: autora (pierwsza litera imienia i nazwisko) i tytuł w formie oryginalnej (bez tłumaczenia w nawiasie); cd. opisu bibliograficznego zgodny z językiem artykułu w QMAN (prócz miejsca wydania), do którego jest przypis, przy czym:

- inicjały imion – ściągnięte, bez spacji; jeśli kilku autorów wymieniamy ich zawsze po przecinkach, bez „and”
- nazwy wydawcy nie zamieszczamy
- rok wydania należy podawać cyframi arabskimi, niezależnie od tego, jak został podany w opisywanej publikacji

- hrsg. von; ed./eds. by; a cura di; transl. by etc...

2

a) **tytuł książki (artykułu)** - kursywą, po przecinkach: **autor**, **tytuł pozycji** (zawsze tylko w języku oryginalnym), **miejsce** (w języku oryginalnym) i **data wydania** (bez przecinka między nimi), **zakres stron**, do których przypis odsyła [przy podawaniu zakresu stron lub gdy wymienia się więcej niż jedną stronę (pp. 1, 3-5, 7) - tylko w artykułach anglojęzycznych - podwojenie skrótu stron (pp.)] i tylko w artykułach anglojęzycznych wszystkie prócz przyimków i rodzajników wyrazy z wielkich liter; w przypadku tytułów francuskojęzycznych, jeśli tytuł zaczyna się od rodzajnika, to po nim jest rzeczownik z małej litery (chyba że jest to nazwa własna).

Miejsce wydania, gdy podane więcej niż jedno miasto – nazwy łączone dywizami (krótkimi kreskami) bez spacji.

PRZYKŁAD:

J. Mesqui, *Château forts et fortifications en France*, Paris 1997, pp. 108-109. F. Kalousek, *Velkomoravské hradiště Pohansko u Břeclavě*, „Archeologické rozhledy“ XII (1960), pp. 469, 505-530.

b) **tytuł czasopisma**: - po przecinku (bez w:), w cudzysłowie, proste litery (generalnie wszystkie wyrazy z wielkich liter, wyjątek: czasopisma czeskie, słowackie i francuskie); numer tomu zapisuje się cyframi rzymskimi (ew. numer części - cyfrą arabską), rocznik - cyframi arabskimi w nawiasie, numer zeszytu - cyfrą arabską – wszystko do momentu podawania strony bez przecinków; nigdy przy czasopismach nie podajemy miejsca wydania

PRZYKŁAD:

F. Kalousek, *Velkomoravské hradiště Pohansko u Břeclavě*, „Archeologické rozhledy“ XII (1960), pp. 469, 505-530.

W. Mischke, *L'homologue cracovien de Jérôme Bosch*, „Art & Fact. Revue des historiens de l'art, des archéologues, des musicologues et des orientalistes de l'Université de Liège“ XIII (1994), pp. 68-77.

B. Stanislawski, *The Mammen Style from West Pomerania (Wolin and Kamień Pomorski)*, „Viking Heritage Magazine“ II (2003), pp. 3-5.

c) **tytuł serii** (gdzie poszczególne tomy są odrębnymi publikacjami, mającymi własne tytuły):

PRZYKŁAD:

J. Rozpędowski, *Gród a zamek w Polsce – problem genezy i typologii*, Prace Naukowe Instytutu Historii Architektury, Sztuki i Techniki Politechniki Wrocławskiej, XII, Studia i Materiały, V, Wrocław 1978, pp. 91-95.

d) **wydawnictwo ciągle** (takie, które nie jest czasopismem = zbiorem artykułów, ukazującym się regularnie/ a poszczególne części nie mają własnych tytułów):

PRZYKŁAD:

3

J. Bieniak, *Oporowski Mikołaj*, in: *Polski Słownik Biograficzny* (henceforth: PSB) XXIV (1979), pp. 138-139.

W. Urban, *Łaski Hieronim*, PSB, XVIII (1973), pp. 225-229.

e) wydawnictwo wielotomowe (przeważnie źródłowe lub encyklopedie): np. *Monumenta Poloniae Vaticana* - jak w podpunkcie d) ale z zachowaniem miejsca wydania w pełnym zapisie

• tytuł, gdy podawany pierwszy raz - zawsze w pełnym zapisie, potem może być skraccany, przy czym:

- a) trzeba to zaznaczyć przy pierwszym przywołaniu w nawiasie: odpowiednikami słowa "dalej" (plus loin; henceforth; weiterhin) z dwukropkiem, następnie podać skrót, którego w danym przypadku będziemy używać

PRZYKŁAD:

Kodeks dyplomatyczny Śląska (weiterhin zit.: KdŚl), I, hrsg. von K. Maleczyński, Wrocław 1956, Nr. 35.

KdŚl, III, hrsg. von K. Maleczyński, Wrocław 1964, Nr. 337.

b) skróty z wielokropkiem (dot. książek i artykułów) tylko wtedy, gdy skrótu się nie zapowiada wcześniej i gdy to początek tytułu

• gdy cytujemy **artykuł z pracy zbiorowej**, dodajemy po przecinku odpowiednik "w:", czyli "in:" (we franc. "dans") - bez nawiasu kwadratowego - i tytuł

PRZYKŁAD:

D.E.L. Haynes, *A Short Historical and Archeological Introduction to Ancient Tripolitania*, in: *The Antiquities of Tripolitania*, London 1959, pp. 52-52.

• zapis przy kolejnym cytowaniu:

- a) gdy cytujemy **pierwszy raz kolejny artykuł z pracy zbiorowej** – nie dajemy już pełnego zapisu zbiorówki; czasopismo i serię zawsze powtarzamy

b) **ibidem, eadem, idem, iidem, op.cit.** – stosujemy we wszystkich artykułach bez względu na język

c) **ibidem** stosujemy tylko w przypadkach, gdy w poprzednim przypisie jest wyłącznie jedna (do tego ta sama) pozycja bibliograficzna

- **samo ibidem** - gdy ten sam autor, ta sama praca, to samo miejsce cytowane w poprzednim przypisie.

- **ibidem, strona** - gdy ten sam autor, ta sama praca (ale inne miejsce) cytowane w poprzednim przypisie

d) **idem/eadem/iidem** nie przechodzi nigdy z przypisu na przypis

e) skrót **op.cit.** zawsze zapisujemy bez spacji

- autor, op.cit., - gdy tylko jedna pozycja tego autora była wcześniej cytowana

+ strona (-y).

4

PRZYKŁAD: J. Kowalski, op.cit., p. 23.

f) autor, **początek tytułu i wielokropek** (bez nawiasu), + strona (-y) - gdy wcześniej cytowane były dwie (lub więcej) prace danego autora

PRZYKŁAD: J. Kowalski, *Poszukiwania...*, p. 46.

3. **jeśli w toku publikacji przywoływanych jest więcej niż jeden tom danego wydawnictwa, którego tomy ukazują się w różnym czasie/miejsu** – przy tylko pierwszym przywołaniu pierwszego z potrzebnych tomów podajemy zakres i pełny zapis bibliograficzny dla wszystkich wykorzystanych w dalszych przypisach tomów

4. **prace niepublikowane i archiwalia:** tytuły antykwą, bez cudzysłowu

5. kolejne pozycje bibliograficzne w ramach jednego przypisu oddzielamy średnikami

6. mimo równoważności skrótów: f. i ff. oraz sq. i sqq. - jeden sposób dla całego tomu = **f. i ff.**; analogicznie skróty **fig.** oraz **ill.** = **unifikować do fig.**

7. odsyłacz "**zobacz**" piszemy w każdym języku pełnym słowem i po nim dajemy dwukropek

8. **cytat w przypisie:** jeśli w języku artykułu - to antykwą w cudzysłowie, a jeśli po łacinie to kursywą

9. **adres bibliograficzny cytatu** zamieszczanego w **przypisie** należy dać po cytacie, poprzedzając zapis bibliograficzny nawiasem (jeśli posługujemy się ibidem, lub idem/eadem – piszemy ibidem, idem małą literą)

PRZYKŁAD:

²³ „[...] if there are two brackets [...]” (J. Stuhr, *Śpiewać każdy może*, Opole 1979, p. 6).

²³ J. Stuhr in the interview tells about the bibliography: „[...] if there are two brackets [...]” (idem, *Śpiewać każdy może*, Opole 1979, p. 6).

10. **odesłania do literatury w toku zdania**, wywodu w obrębie przypisu należy umieścić w nawiasach

PRZYKŁAD:

Der Kapellan Henryk, seinem Beinamen zufolge ein Bayer, gehörte zum näheren

Personenfeld der Herzogin Jadwiga. Die Kastellanei von Wleń war vermutlich ihre Mitgift, diese Annahme wurde von H. Appelt geäußert, unter Berücksichtigung der Unterschrift der Herzogin unter einem Dokument von 1217, das die Entstehung einer neuen Gemeinde in Bystrzyca betrifft (H. Appelt, *Zur Siedlungsgeschichte der Kastellanei Lähn*, „Zeitschrift für Geschichte Schlesiens“ LXXIII (1939), S. 1 f.).

11. **kolejność wydania** odnotowujemy cyfrą arabską w górnym indeksie za datą wydania

5

PRZYKŁAD:

B. Zientara, *Henryk Brodaty i jego czasy*, Warszawa 1997², p. 151.

12. **nazwy wydawcy** nie podajemy w opisach bibliograficznych w przypisach (w dziale notek – przeciwnie)

13. **recenzja** – imię nazwisko autora recenzji, Rec.: *pełny zapis bibliograficzny z nazwiskiem datą i miejscem wydania* – *wszystko kursywą*, czasopismo w którym wydana jest recenzja

PRZYKŁAD:

J. Cincibulski, Rec: *W. Igrkowski, O trzymaniu rąk w kieszeni*, Warszawa 2004, „Kwartalnik Socjotechniczny” II (2006) 3, s. 6.

NOTKI

- **opis bibliograficzny:** autor (imię w pełnej formie i nazwisko), *tytuł pracy w formie oryginalnej* (w nawiasie prostymi literami angielskie tłumaczenie tytułu - koniecznie wszystkie wyrazy z wielkich liter), nazwa wydawnictwa, miejsce i data wydania (bez przecinka między nimi), liczba stron, informacja o streszczeniach w innych językach, na końcu opisu bibliograficznego stawia się kropkę przy czym:
 - a. w treści notki nie rozwijamy imion w przypadku omawiania publikacji zbiorczych, ale w zapisie bibliograficznym – tak.
 - b. nazwy serii i tytułów czasopism nie tłumaczymy, numer tomu w obrębie serii podajemy cyfrą rzymską bez skrótu "vol."
 - c. nazwę wydawcy i miejsce wydania należy podawać w języku opisywanej publikacji (zapis miejsca wydania złożonego z kilku miast - jw.)
 - d. rok wydania należy podawać cyframi arabskimi, niezależnie od tego, jak został podany w opisywanej publikacji
 - e. słowo streszczenie podać w językach QMAN w oryginale, w innych opisowo po angielsku
 - f. liczbę tomów podajemy cyfrą arabską
 - g. liczbę stron należy oddać cyframi użytymi w opisywanej publikacji (np. XVI, 432 pp.)
 - h. jeśli jest kilka woluminów, między ich paginacjami stawiamy znak + (np. XVI, 432 + XI, 236 pp.)
 - i. jeśli są podawane strony nienumerowane, należy je podać w nawiasie kwadratowym poprzedzonym znakiem +
 - j. nigdy nie skracamy „illustrations”
 - k. oznaczenie które stulecie – pełnym słowem

1. informację o: ilustracjach, mapach, aneksach, indeksach zamieszczamy na końcu notki.

- **pod każdą notką** - nazwisko autora; po ostatniej notce też nazwisko tłumacza i konsultanta wszystkich notek

NIEMIECKIE SKRÓTY

Brakuje:

6

**oprac. Przez
tablica
bez miejsca wydania
niżej**

a. – am = nad
b. – bei = pod
i. – in, im (przy miejscowościach)
a.d. – an der = nad
Abb. – Abbildung = ilustracja
Abk. – Abkürzung = skrót
Abs. – Absatz = ustęp
Anh. – Anhang = dodatek
Anl. – Anlage = załącznik
Anm. – Anmerkung = uwaga, odnośnik, przypis
Art. – Artikel = artykuł
Bd. – Band = tom
Beil. – Beilage = dodatek
Bem. – Bemerkung = uwaga
bes. – besonders = zwłaszcza, szczególnie
betr. – betreffend = dotyczący, odnośny; betreffs = w sprawie, odnośnie do
bzw. – beziehungsweise = albo raczej, względnie
ca. – zirka
d.Ä. – der Ältere = starszy (przy nazwiskach, przydomkach) d.h. – das heißt = to znaczy, to jest
d.i. – das ist = to jest
d.J. – der Jüngere = młodszy (przy nazwiskach, przydomkach) Ders. – derselbe = tenże, tegoż
dgl. – dergleichen = tym podobne
Dies. – dieselbe – też, teź
Dr. – Doktor
ebd. – ebenda = tamże
ehem. – ehemalig = były
eigtl. – eigentlich = właściwie
evtl. – eventuell = ewentualnie
Ex.; Expl. – Exemplar = egzemplarz
ff. – und folgende = i następne (strony)
geb. – geboren = urodzony

gebr. - Gebrüder = bracia
gegr. – gegründet = założony
gestr. – gestorben = zmarły
hl. – heilig = święty
hrsg. – herausgegeben = wydany pod redakcją
i.J. – im Jahre = w roku
Jb. – Jahrbuch = rocznik
Jg. – Jahrgang = rocznik
Jh. – Jahrhundert = wiek, stulecie
Kap. – Kapitel = rozdział
km – Kilometer
l. – lies = czytaj

7

l. J. – laufenden Jahres = bieżącego roku
l. M. – laufenden Monats = bieżącego
miesiąca lfd. – laufend = bieżący
in – w
lt. – według, zgodnie
M – Mark
m – Meter
m. – mit = z
M. – Monat = miesiąc
MA. – Mittelalter = średniowiecze
Mag. – Magister
Md. – Milliarde
Mill. – Million(en)
min. – Minute
Nr. – Nummer
o.ä. – oder ähnliche(s) = lub temu podobne
o.P. – ordentlicher Professor
poln. – polnisch = polski
Prof. - Professor
S. – Seite = strona
s. – sieh(e)! = patrz, zobacz
s.o. – sieh(e) oben = patrz, zobacz wyżej
s.S. - sieh(e) Seite = zobacz stronę
s.u. – sieh(e) unten = patrz, zobacz wyżej
sog. – sogenannt = tak zwany
St. – Sankt = święty
Tsd. – Tausend = tysiąc
u. – und = i
u.ä. – und ähnliche(s) = i tym podobne
u.a. – und andere = i inne; unter anderen(m) = między innymi
u.a.m. – und andere(s) mehr, i tym podobne; i tak dalej
u.desgl. – und desgleichen = i tym podobne
u.dgl. (m.) - und der gleichen (mehr) = i tym podobne
u.zw. – und zwar = a mianowicie
usf., usw. – und so fort, und so weiter = i tak dalej
v. – von, vom = od i w nazwiskach

v.J. – vorigen Jahres = zeszłego roku
verh. – verheiratet = zamężna; żonaty
Verl. - Verlag = wydawnictwo
verw. = verwitwet = wdowa; wdowiec
vgl. – vergleich(e) = porównaj
w.o. - wie oben = jak wyżej
z.B. – zum Beispiel = na przykład
z.T. – zum Teil = częściowo
z.Z. – zur Zeit = obecnie

FRANCUSKIE SKRÓTY

à suivre = ciąg dalszy nastąpi
a.c. – année courante, de l' année en cours = bieżącego roku

8

A.p., a.p. – année passée = ubiegłego roku
Abb^e – abbaye = opactwo
Anc., anc. – ancien = były, dawny; anciennement = dawno
Ann. - annuaire – rocznik
Ap.J.-C., ap.J.-C. – après Jésus-Christ = po Chrystusie
apr. – après = po
article = artykuł
aussi = także
av. – avant = przed
avec = z
bulletin de = biuletyn
c.-à-d. – c'est-à-dire = to znaczy
C.F. – château fort = zamek obronny
cap. – capitale = stolica
Cath. – cathédrale = katedra
celui/celle = tenże/taż
Cf – conférez = porównaj
Cf. note, Cf. n. – por. przypis
Ch. – chapitre = rozdział
Ch^{au} – château = zamek
cit. suiv. = dalej jako
cité par = cyt. za
Couv^t – couvent = klasztor
CRT, Crt, crt – courant = bieżący
dans - w
de notre ère = naszej ery
du mois = miesiąca
éd. – éditeur = wydawca
édition, publication = wydawnictwo, edycja, publikacja
élab. par = oprac. przez
en bas = jak niżej
en haut = jak wyżej
en particulier p. = zwłaszcza s./szczególnie

s. env. – environ = około
et ainsi de suite = i tak dalej
et cetera = i tym podobne
et d'autres = i inni
étude sur = studia nad
ex. – exemple = przykład
fasc. – fascicule = zeszyt
ici = tu
Journal = czasopismo
Ms., ms. – manuscrit = rękopis
Mt – Mont = góra
n. - note = przypis
n^o(n^{os}) – numéro = numer (numery)
numéro d'ordre = liczba porządkowa
p. – page = strona
p.ex. – par exemple = na przykład
partie = część

9

plus loin cit. – dalej jako
préface; avant-propos, prologue, introduction = przedmowa, wstęp
près de = koło, k/
publié(s) par = opublikowany(e) przez
publiée(s) par = opublikowana(e) przez
s. - siècle = wiek
série = seria
sous la réd. de = pod redakcją
S^t, S^{te} – saint(e) – święty(a)
suppl. = supplément
supplément, addition = dodatek, suplement
t. = tom
v. – voir = patrz, zobacz
voir à ce sujet = zob. na ten temat
vol. – volume = tom

ANGIELSKI E SKRÓTY

&c. = itd.
2nd edn. – second edition
a. – about = około
A.C. – ante Christum (natum)
abbr., abbrev. – abbreviated = skrócony; abbreviation = skrót
Abp – Archbishop = arcybiskup
also = także
art. – article = artykuł
bef. – before = przed
c.; cap.; ch. – chapter = rozdział
contd – continued – ciąg dalszy
d. – died = zmarł; date = data
dbl. – double = podwójny

dec. – deceased = zmarły
 e.g. – for example, for instance
 ed. (by) eds. – editor = redaktor(zy)
 ed./ edit. – edited = wydany; w opracowaniu;
 edition, issue, publication = wydanie, edycja
 edn – edition = wydanie
 emphasis mine = podkreślenie moje
 esp. – especially = szczególnie
 ex. – example(s) = przykład(y)
 f./ff. – following = następny; następujący, dalszy [bez lub ze spacją przed skrótem]
 fasc. = z.
 fig. – figure = rycina, ilustracja
 first edn./ 1st edn./fifth edn.
 footnote = dosł. dopisek, notatka, przypis
 Fr – Father = ksiądz, ojciec zakonny
 hf = half = połowa
 i.e. – that is
 ill. – illustration = rycina, ilustracja
 in = w

10

in the sense of = w znaczeniu
 JI; Jnl – Journal = przegląd
 Jr – junior = młodszy
 m. – married = żonaty, zamężna
 n. = przyp.
 N.D. – no date = bez daty
 No., no./Nos., nos. = nr
 note(s) = przypis(y)
 orig. – original = oryginalny
 p./pp. = strona(y)
 par. – paragraph = paragraf
 part = część
 per. – periodical = okresowy
 pub; pub.; publ. – publication = publikacja, wydanie; published = wydany; publisher = wydawca
 Q. – queen = królowa
 quotation after = cytat za
 rem. – remark = uwaga, adnotacja
 repr. – reprinted = znowiony
 S. – saint = święty; society = towarzystwo
 see (also) = zob. (też)
 see above = zob. wyżej
 see below = zob. niżej
 see further = zob. szerzej
 seq. – sequens = następujący
 special issue of – wydanie specjalne
 Sr – senior – starszy
 transl. – translation = tłumaczenie
 u.m. – under mentioned = niżej podany
 vol. = tom

w. – wife = żona
y./ yr(s) – year(s) = rok, lata

ŁACIŃSKIE SKRÓTY

ad loc. – ad locum = w miejscu
c. - caput = rozdz.
cap. – capitulum = rozdział
cf. - confer = porównaj
cir. - circa = około
e.g. – exempli gratia = na przykład
ed. = red., wyd.
fasc. - z.
fol. – folio
i.a. – inter alia = między innymi
i.e. – id est = to jest
ibid. - ibidem = tamże
id. – idem = tenże
in = w
l. - liber = ks.
loc.cit. – loco citato = w cytowanym miejscu

11

ob. – obiit = zmarł
op.cit. = cytowane dzieło, w cytowanym
dziele p.(pp.) – pagina = s.
p.a. – per annum = rocznie
pars - cz.
passim = w wielu miejscach
q.v. – quod vide = patrz, zobacz
r – recto
s.a. - sine anno = bez roku
s.v. – sub voce – pod tytułem
scil. – scilicet = mianowicie, to znaczy
sq.(sq.) - sequitur = (co) następuje
ut inf. – ut infra – jak poniżej
ut sup. – ut supra = jak wyżej
v. – verso
v. - versus = wiersz
v. - vide = zobacz
vol. - t.

WŁOSKIE SKRÓTY

(n) – nota richiamo = odsyłacz
a – anno = w roku
a cura di = pod red.
a.c. – anno corrente = bieżącego roku
a.C. – avanti Cristo = przed Chrystusem
abbr. – abbreviazione = skrót

all./alleg. – allegato = załącznik
 anche = także
 annata = rocznik (wszystkie numery za dany rok)
 anno = w roku
 anno corrente = bieżącego roku
 annuario = rocznik (jeden numer w roku)
 app. – appendice = dodatek, uzupełnienie
 art. – articolo = artykuł
 bibl. – biblioteca = biblioteka
 c – circa, città, capitale = około, miasto, stolica (główny)
 c.s. – come sopra = jak wyżej
 c.vo – corsivo = kursywa
 cap./Cap. – capitolo = rozdział
 citate inra come = dalej cyt. jako
 cf./cfr. – confronta = porównaj
 cioè = to jest
 cit. – citato(-a) = cytowany(-a)
 citazione = cytat
 cod. – codice = kodeks
 come sopra = jak wyżej
 comprendere notizie = zrozumieć wiadomość (?)
 continua = cdn.
 così detto = tzw.

12

d.C. – dopo Cristo = po Chrystusie
 dello stesso autore = tegoż, tejże
 di sotto = niżej
 doc. – documento = dokument
 dott. – dottore = doktor
 e = i
 e così via = itd.
 e succ. – i następne
 e via dicento = itp.
 Ed. – editore = wydawca
 ed. – edizione = wydawnictwo
 ed. nuova di ... = nowe wydanie
 esemplare = egzemplarz
 estratto dall' / da = artykuł w czasopiśmie et altri = i inni
 età; secolo = wiek (stulecie)
 f – foglio = karta
 f.lli – fratelli = bracia
 fasc. – fascicolo = zeszyt
 il... = dnia... (np. il 15 Ottobre)
 ill. – illustrazione, illustrato = ilustracja, ilustrowany
 in = w
 in particolare = szczególnie
 l. – libro = księga
 la metà dell'anno = połowa roku

leggi = czytaj
 letteralmente = dosłownie
 m – metro = metr
 M – mezzo = połowa
 m. – mese, monte = miesiąc, góra
 M.E. – Medio Evo = średniowiecze
 maggiore = starszy
 min. = minuta, minimum
 ms/mss. – manoscritto/-i = rękopis/-y
 n – numero = numer
 N.d.A. – nota dell'autore = przyp. autora
 N.d.E. – nota dell'editore = przyp. wydawcy
 N.d.R. – nota della redazione = przyp. redakcji
 N.d.T. – nota del traduttore = przyp. tłumacza
 n.n. – non numerate = nienumerowane
 N°/nn – numero/-i = numer/-y
 nota = przypis
 op.cit. – opera citata = dzieło cytowane
 oppure = inaczej
 opuscolo = broszura
 P – Papa, padre = papież, ksiądz
 p./ pp. = strona/-y
 p.c.c. – per copia conforme = zgodność z oryginałem
 p.es./p.e. – per esempio = na przykład
 pagine seguenti = następne strony

13

par. – paragrafo = paragraf
 paragonare anche = porównaj też
 parte = część
 periodico, rivista = czasopismo
 pp.n.n. – pagine non numerate = strony nienumerowane
 Pr. – Principe = książkę
 prof. – professore = profesor
 redazione = redakcja
 rist. – ristampa = przedruk, dodruk
 S. – Santo = święty
 s.d. – senza data = bez daty wydania
 s.e. – senza editore = bez wydawcy
 s.l. – senza luogo = bez miejsca wydania
 s.l.n.d. – senza luogo né data = bez miejsca i daty
 wydania s.n. – senza numero = bez numeru
 S.S. – Santi = święci
 sec. – secolo = wiek
 serie = seria
 sg./s./seg. – sequente (successivo) = następujący, następny
 ss. – seguenti = następnie
 stampato = drukowany
 t – tomo = tom

tabl. – tabella = tablica
titolo = tytuł
v. – verso = wers, wiersz
v.s. – vedi sopra = patrz, zob. wyżej
V/vol. – volume = wolumin, tom
vedi = zobacz
vedi sotto = patrz, zob. niżej
Vesc. – vescovo = biskup